

דעם רבינ'ס אעשיות

ספורי מעשיות
משנים קדמוניות מרבנו
הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א
המעשה עם הבחינות

מעשה
מבטחון
גליון 92

שבת שלום ומברך!

מעשה מבטחון שספרה בליל ד' אלול תקס"ז לפ"ק

[זמן קצר אחרי שספר "קריז שנת תקס"ו", מעשה א' מאבדת בת"מלך, מספורי מעשיות משנים קדמוניות'. (מעשה מבטחון' הנה, אינו נכלל בתוך 'מעשיות הגבוהים' של 'ספורי מעשיות משנים קדמוניות').]

נופל ונשבר! וראה: "ששם יושב אחד, ומנגן על ה'כנור', שצריך להקשיב מאד כדי לשמע את הקול; והוא שמח מאד; וקדרה עם משקה עומדת לפניו, והמשקה היה 'ין', ומאכלים עומדים לפניו; והוא שמח מאד מלא שמחה, בלא דאגה כלל".

הלך ונכנס לתוך הבית, ושאל בשלומו! - והשיבו [בשלומו]! - וראה הקדרה עם המשקה לפניו והמיני מאכלים! והוא רק מלא שמחה!
וכבד את המלך לשותות! -

ושתה עם המלך! - והיה המלך שותה גם כן למען האהבה!

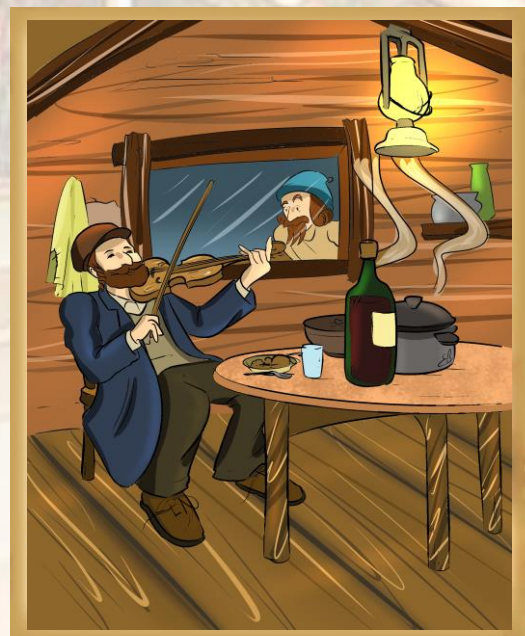
אחר כך שכב שם המלך לישון! וראה: "שהוא אף שמח, בלי שום דאגה!"
- המשך בעמוד הבא -

[אות א] ענה ואמר: 'עוד ספרתי: מעשה מבטחון' - וזו היא:
מלך אחד אמר בלבו: "מי ימצא [אדם כזה], שלא יהיו לו לדאג, יותר ממני, כי יש לי 'כל טוב', ואני מלך ומושל!"

והלך לחקר אחר זה! - והיה הולך בלילה, והיה עומד אחורי הבתים, להקשיב ולשמע את דברי העולם! - והיה שומע דאגות כל אחד: "שזה אינו הולך לו כסדר בחנות!"

ואחר כך הלך לבית אחר, ושמע שיש לו דאגה: "שהוא צריך להמלכות! - וכן שאר כל הדאגות של כל אחד ואחד.

[אות ב] אחר כך הלך וראה בית אחד נמוך עומד בתוך הקרקע, וה'חלונות' למטה סמוכים ממש לארץ, וה'ג'

ובבקר: עמד ה'מלך! - וגם הוא עמד! - ולוה את ה'מלך! -
ושאל ה'מלך' אותו: "מאין אתה לוקח כל זאת?"!

והשיב לו: "אני יכול לתקן כל תקוני הדברים שנתקלקלו
(שקורין: 'נאפריוקעס'); כי מלאכה שלמה' איני יכול, רק
'תקוני הדברים' שנתקלקלו; ואני יוצא בבקר, ואני מתקן
איזה דברים; וכשאני מקבץ מזה איזה סף 'חמשה-ששה
זהובים', אני קונה לי כל אלו הדברים של 'אכילה ושתייה'!"

*

כששמע ה'מלך' זאת, אמר בלבו: "אקלקל לו זאת!"

הלך ה'מלך', ונתן 'פרוזה': "שכל מי שיהיה לו דבר לתקן, לא
יתן לשום אדם לתקן; רק יתקן בעצמו, או יקנה לו הדבר
הזה חדשה!

[אות ג] בבקר: הלך לשאל אחר תקוני הדברים! - ואמרו לו:
"שגזר ה'מלך': שלא לתן לשום אדם, לתקן שום דבר!" -
וירע בעיניו! אך בטח בהשם!

והלך, וראה: "גביר אחד שחוטב עצים!" - ושאל אותו: "למה
אתה חוטב עצים, האם זה כבודך?!" - אמר לו: "חזרתי אחר
איש שיחטב עצים, ולא מצאתי, והכרחתי לחטב בעצמי!
אמר לו: "תן לי, ואחטב עמך!" - וחטב העצים! - ונתן לו
הגביר זהב אחד!

ראה: "שזה טוב!" - והלך לחטב עוד עצים! - עד שקבץ
'ששה זהבים', וקנה שוב כל הסעדה! - (ובזה הלשון אמר
רבנו ז"ל): "און די סעודה איז א סעודה!" [והסעדה היא
סעדה]! - והיה שמח!

*

וה'מלך' הלך שוב אחרי חלון ביתו לראות! - וראה: "שזה יושב,
וה'משקה' וה'מאכלים' לפניו, והוא שמח מאד!
הלך ה'מלך' ונכנס לתוך הבית, וראה כנ"ל! - ושכב גם כן שם
כמו הלילה הראשון!

ובבקר: עמד האיש ולוה את ה'מלך! - ושאל לו [המלך]:
"מאין אתה לוקח זאת, כי זה צריך להוציא עליו ממון?"!

והשיב לו: "דרכי היה, לתקן כל הדברים שנתקלקלו! ואחר-
כך גזר המלך: 'שלא לתן עוד לשום אדם לתקן!' - וחטבתי
עצים, עד שקבצתי ממון לזה כנ"ל!"

הלך ה'מלך' מאתו, וגזר: "שלא לתן לשום אדם לחטב עצים!"
[אות ד] ויהי כאשר בא אל האדם לחטב עצים! - והשיב לו:
"שגזר ה'מלך' גזר-דין: 'שלא לתן לשום אדם לחטב עצים!'"

- וירע בעיניו, כי אין כסף [להסעדה]! אך בטח בהשם!
והלך, וראה אחד: "מנקה הדיר!" - ושאל אותו: "מי אתה
שמתנקה הדיר?!" - השיב לו: "חזרתי, ולא מצאתי מי שינקה
לי, והכרחתי לנקות בעצמי!"

אמר לו: "תן לי, ואני אנקה!" - עמד ונקה אותה, ונתן לו 'שני
זהובים'!

הלך, ונקה עוד דירים! - וקבץ 'ששה זהובים'! - וקנה שוב כל
הסעדה הנ"ל! - והלך לביתו! - והסעדה היא סעדה! - והיה
שמח מאד!

*

הלך ה'מלך' שוב לראות! - וראה שוב ככל הנ"ל! - ונכנס לבית
כנ"ל! - ואחר-כך בבקר: לוה עוד את ה'מלך! - ושאל אותו
המלך שוב כנ"ל! - והשיב לו כל הנ"ל!

הלך ה'מלך', וגזר: "שלא לתן לשום אדם לנקות דיר!"
[אות ה] בבקר: הלך האיש לחזר 'לנקות דירים', והשיבו לו:
"ש'ה'מלך' גזר על-זה, כנ"ל!"

הלך האיש, והשכיר 'לאיש חיל', אצל ה'מיניסטר' [קצין]
שלוקח 'חיל' ל'מלך! - כי יש 'חיל' שלוקחים אותם בזרוע,
מה שמגיע לו מהמדינה; ויש 'חיל' ששוכרים אותם!

והלך הוא, והשכיר עצמו 'לאיש חיל'! - והתנה עם
ה'מיניסטר' (א) "שאינו משכיר עצמו לעולם, כי אם לזמן!"
- (ב) "ובכל יום ניום בבקר, יתן לו שכרו!"

וה'מיניסטר' הלביש אותו תכף, ב'בגדי אנשי חיל'! - ותלה
לו 'חרב' בצדו! - ושלח אותו למקום שצריך!

אחר־כֵּן לְעֵת־עָרֵב: כְּשֶׁעָשָׂה כָּל פְּעֻלָּתוֹ, הִשְׁלִיךְ הַבְּגָדִים
[בְּגָדֵי אֲנָשֵׁי חֵיל] מֵעַלָיו, וְקָנָה לוֹ כָּל הַסַּעְדָּה הַזֶּה! - וְהִלֵּךְ
לְבֵיתוֹ! - וְהִסְעֵדָה הִיא סַעְדָּה! - וְהָיָה שְׂמֵחַ מְאֹד!

*

הִלֵּךְ הַמְּלֶכֶת 'שׁוֹב לְרֵאוֹת, וְרָאָה: "שֶׁהַכֹּל מוֹכֵן לְפָנָיו, וְהוּא שְׂמֵחַ
מְאֹד כִּנְ"ל! - וְנִכְנַס לְבֵיתוֹ, וְשָׁכַב כִּנְ"ל! - וְשָׁאֵל אוֹתוֹ כִּנְ"ל!
- וְסִפֵּר לוֹ כֹּכָל הַנְ"ל!

*

הִלֵּךְ הַמְּלֶכֶת וְקָרָא לְהַמְיַנִּסְטֵר, וְצִוָּה עָלָיו: "שְׁלֵא יָרִים אֶת
יָדוֹ לְשֵׁלֶם מִהֶקְאֶסֶע [מִהֶקְפָּה] לְשׁוֹם אָדָם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם!
[אוֹת ו] בְּבִקְרָה: הִלֵּךְ לְמִינִיסְטֵר: "שִׁישְׁלֵם לוֹ שְׁכָרוֹ עֲבוּר
הַיּוֹם! - וְלֹא רָצָה! - וְשָׁאֵל לוֹ: "הֲלֹא הִתְנִיתִי עִמָּךְ: שֶׁתִּשְׁלֵם
לִי בְּכָל יוֹם"? - הִשִּׁיב לוֹ: "שֶׁהַמְּלֶכֶת גָּזַר: שְׁלֵא לְשֵׁלֶם לְשׁוֹם
אָדָם הַיּוֹם! - וְכָל מָה שֶׁטָּעַן עִמּוֹ לֹא הוֹעִיל!

וְהִשִּׁיב לוֹ [הַמְיַנִּסְטֵר]: "מוֹטָב, אֲשֶׁלֶם לָךְ מִחֵר בְּעַד שְׁנֵי
יָמִים, וְהַיּוֹם אֵי־אֶפְשֶׁר לְשֵׁלֶם לָךְ!"

*

מָה עָשָׂה?! - הִלֵּךְ וְשָׁבַר 'חֲתִיכָה' מִהַחֲרֵב, וְתָקַן שָׁם 'עֵץ'
בְּמִקּוֹמָה, וְלֹא הָיָה נִרְאָה וְנִכְפַּר מִבְּחוּץ כָּלְל! - וְהִלֵּךְ וְהִשְׁכִּין
'אוֹתָהּ הַחֲתִיכָה, וְקָנָה שׁוֹב כָּל הַסַּעְדָּה הַנְ"ל! - וְהִסְעֵדָה
הִיא סַעְדָּה!

*

הִלֵּךְ שׁוֹב הַמְּלֶכֶת, וְרָאָה: שֶׁהַשְּׂמִחָה בְּשִׁלְמוֹת כְּמִקְדָּם! - וְנִכְנַס
שׁוֹב לְבֵיתוֹ, וְשָׁכַב שָׁם כִּנְ"ל, וְשָׁאֵל אוֹתוֹ כִּנְ"ל!

וְסִפֵּר לוֹ כֹּכָל הַנְ"ל: "שֶׁהִכְרַח לְשָׁבַר הַלֵּהָב שֶׁל הַחֲרֵב מִן
הַקְּתָא [נִרְתִּיק הַחֲרֵב]; וְהִשְׁכִּין אוֹתָהּ כְּדֵי לְקַנּוֹת לוֹ 'צָרְכֵי
הַסַּעְדָּה; וְאַחֲרֵי־כֵּן כְּשֶׁאֶקְבַּל מְעוֹת בְּעַד אוֹתוֹ הַיּוֹם, אֶפְדָּה
וְאֶתְקַן אֶת הַחֲרֵב; וְלֹא יִהְיֶה נִכְר כָּלְל, כִּי אֲנִי יָכוֹל לְתַקֵּן כָּל
הַדְּבָרִים שֶׁנִּתְקַלְקְלוּ, וְלֹא יִגִּיעַ שׁוֹם הַזֶּק לְהַמְּלֶכֶת."

[אוֹת ז] הִלֵּךְ הַמְּלֶכֶת לְבֵיתוֹ, וְקָרָא אֶת הַמְיַנִּסְטֵר, וְצִוָּה
עָלָיו: "בְּאֲשֶׁר שִׁישׁ [אֶחָד שֶׁהוּא] 'חֵיב מִיָּתָה, בְּכֵן תִּקְרָא
אוֹתוֹ הָ'אִישׁ חֵיל' שֶׁשִּׁכְּרַת שִׁיְהִיָּה 'אִישׁ חֵיל', וְתִצְוֶה אוֹתוֹ

דִּיקָא: "שֶׁהוּא יַחְתֵּךְ רֵאשׁוֹ שֶׁל הַחֵיב מִיָּתָה!"

הִלֵּךְ הַמְיַנִּסְטֵר וְעָשָׂה כֵּן, וְקָרָא אוֹתוֹ, וּבָא לְפָנָי הַמְּלֶכֶת!
וְהַמְּלֶכֶת צִוָּה: "שִׁישְׁתְּאֶסְפוּ כָּל הַשְּׂרִים - כְּדֵי לְרֵאוֹת הַשְּׁחֹק
הַזֶּה, שֶׁנִּמְצָא אִישׁ שֶׁנָּעַץ 'חֲתִיכַת עֵץ' בְּמִקּוֹם הַחֲרֵב!"

*

וְהוּא בָּא לְפָנָי הַמְּלֶכֶת, וַיִּפֹּל לְפָנָי רִגְלָיו, וְשָׁאֵל לוֹ: "אֲדוֹנָי
הַמְּלֶכֶת! עַל מָה נִקְרָאתִי"? - אָמַר לוֹ: "כְּדֵי לְחַתֵּךְ הָרֵאשׁ שֶׁל
הַחֵיב מִיָּתָה!"

הִשִּׁיב לוֹ וְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו: "בְּאֲשֶׁר שֶׁמְעוֹלָם לֹא שִׁפְךָ דָּם, בְּכֵן
יִקְרָא אַחֵר לָזֶה! - וְהַמְּלֶכֶת הִשִּׁיב לוֹ: "שֶׁהוּא דוֹקָא מְכָרַח
עֵתָה לְשִׁפְךָ דָּמוֹ!"

אָמַר לַמְּלֶכֶת: "וְכִי יֵשׁ 'פֶּסֶק בְּרוּר' עַל זֶה? - אוּלַי אֵין הַדִּין
בְּרוּר, שֶׁהוּא 'חֵיב מִיָּתָה? - וְאֲנִי לֹא שִׁפְכְתִי דָּם מְעוֹלָם -

מְכַל־שֶׁכֵּן שֶׁאֲשַׁפֵּךְ דָּם, שֶׁאֵינוֹ בְּרוּר אִם הוּא 'חֵיב מִיָּתָה!
הִשִּׁיב לוֹ הַמְּלֶכֶת: "בּוֹדָאֵי הַדִּין בְּרוּר שֶׁחֵיב מִיָּתָה - כִּי בּוֹדָאֵי
יֵשׁ 'פֶּסֶק' עַל זֶה (שְׁקוֹרִין: 'דְּעִקְרִיט')! וְעֵתָה, מְכָרַח שֶׁאֶתָּה
דוֹקָא תִשְׁפֹּךְ דָּמוֹ!"

*

רָאָה: "שֶׁאֵי־אֶפְשֶׁר לְפַעַל אֲצֵל הַמְּלֶכֶת! - פְּנָה עֲצַמּוֹ אֶל הַשָּׁם
יִתְבַּרְךָ, וְאָמַר: "אֵל־שִׁדְי, אֲנִי לֹא שִׁפְכְתִי דָּם מְעוֹלָם, וּבָאֵם

זֶה הָאִישׁ אֵינוֹ 'חֵיב מִיָּתָה, יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִהַבְּרִזְל, 'עֵץ"
וְחִטְף הַחֲרֵב, וְשִׁלְפָה מִתְעַרְה' [נִרְתִּיקָה], וְרָאוּ הַכֹּל: "שֶׁהוּא
'עֵץ"! - וְנַעֲשֶׂה שָׁם 'שְׁחֹק גְּדוֹל'!

רָאָה הַמְּלֶכֶת: "שֶׁהוּא 'אִישׁ נֶאֱהָ כְּנֶה"! - וּפְטָרוֹ לְשִׁלּוֹם!

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס אעשיות

מבחן על מעשה מבטחון

- הורע בעיניו, אך בטח בה', וה' עזרו שמצא אצל מי לחטוב עצים עד שקיבץ ששה זהובים
- יא. מה הלשון שרבינו אמר על הסעודה של האיש הזה?**
- און די סעודה איז געווען א קליין סעודה'לע
- און די סעודה איז געווען א סעודה
- און די סעודה אין געווען גאר גוט
- יב. מה עשה המלך אחרי ששמע שלמחרת היה לאיש הזה גם כן סעודה?**
- גזר שאסור למכור כלל המיני מאכלים והיין שהיה בסעודה
- גזר שלא יתנו לשום אדם לחטוב עצים
- התייאש מהאיש הזה והניח לו
- יג. מה עשה המלך כששמע שהאיש ניקה דירים וקנה סעודה?**
- נתן כרוז, שלא ישלמו באותו יום לבעלי מלאכה
- גזר שלא יתנו לשום אדם לנקות דיר
- התייאש לו מהאיש הזה והניח לו
- יד. מה עשה המלך כששמע שהאיש הזה השכיר עצמו לחיל אצל המיניסטער?**
- צוה להמיניסטער שלא ישלם לשום אדם באותו היום
- צוה להמיניסטער שלא ישלם כלל לשום אדם אף פעם
- התייאש לו ממנו והניח לו
- טו. מה עשה האיש הזה למחרת כששמע מהמיניסטער שאינו רוצה לשלם לו?**
- שבר חתיכה מהחרב ותיקן שם עץ במקומו, והשכין אותה החתיכה וקנה שוב כל הסעודה
- חזר לתקן דברים שנשברו
- התייאש וחזר לביתו ריק
- טז. מה צוה המלך להמיניסטער?**
- שאחד מהחיילים יחתוך הראש של החייב מיתה
- שהאיש הזה הוא יחתוך הראש של החייב מיתה
- שישלח את האיש הזה מלהיות חייל אצלו
- יז. מה אמר האיש להשם יתברך כשראה שא"א לפעול אצל המלך?**
- שלא שפכתי דם מעולם ויעשה נס שהחייב מיתה ימות מעצמו
- שלא שפכתי דם מעולם ויעשה נס שהצוואר של החייב מיתה יהפוך לשיש
- שלא שפכתי דם מעולם ובאם האיש אינו חייב מיתה יהיו נעשה מהברזל עץ
- יח. מה עשה המלך לאיש כשראה שהוא איש נאה כזה?**
- אסר אותו בבית אסורים
- עשה אותו מיניסטער מעל כולם
- פטרו לשלום

- א. מתי סיפר רבינו הקדוש המעשה מבטחון?**
- למחרת מד' אלול תקס"ו
- ליל ד' אלול תקס"ו
- ליל ד' אלול תקס"ז
- ב. מה אמר המלך בלבו?**
- מי ימצא שיהיה יותר חזק ממני
- מי ימצא שיהיה ארמון יותר יפה משלי
- מי ימצא שלא יהיו לו לדאוג יותר ממני
- ג. מה שמע המלך מאחורי הבתים של אנשים?**
- דאגות של כל אחד ואחד
- שאנשים עסוקים בעבודתם כל היום
- שכל האנשים שמחים ומאושרים
- ד. איך היה נראה הבית הנמוך שראה המלך אח"כ?**
- החלונות סמוכים לארץ ממש
- הגג נופל ונשבר
- שתי התשובות נכונות
- ה. מה ראה המלך בתוך הבית הנמוך הזה?**
- שיושב שם איש שהוא תמיד בדאגות ובעצבות
- שיושב שם איש שהוא מנגן בחליל והוא שמח
- שיושב שם איש שמנגן בכינור והוא שמח מאוד
- ו. מה היה עומד שם לפני האיש?**
- מים ולחם
- יין ומיני מאכלים
- מים בלבד
- ז. מה עשה המלך כשראה כל זה?**
- נכנס לתוך הבית ושאל בשלומו
- המשיך ללכת בדרכו
- ישב מעל הבית לשמוע הכל, ולא נכנס כלל
- ח. מה ענה האיש למלך מהיכן הוא לוקח את כל זה?**
- הוא גונב כל יום חמשה ששה זהובים וקונה לו סעודה
- הוא לוקח הלוואות חמשה ששה זהובים וקונה לו סעודה
- שהוא מתקן דברים שהתקלקלו והוא מקבץ חמשה ששה זהובים וקונה לו סעודה
- ט. מה עשה המלך בשביל לקלקל לו, כששמע זאת?**
- נתן כרוז, שלא ישלמו באותו יום לבעלי מלאכה
- נתן כרוז, שלא יתנו לאדם לתקן תיקונים, או לתקן בעצמו או שיקנו חדשה
- שתי התשובות נכונות
- י. מה עשה האיש כששמע על הכרוז של המלך?**
- נתעצב מאוד וחזר לביתו ומצא ליד ביתו ששה זהובים
- צעק לעבר ביתו של המלך, על מה עשה לו כך, והמלך נתן לו ששה זהובים

ונעשה שם צחוק גדול - בהצלחה גדולה

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה ניתן לחייג לקו דעם רבינס אור 02-534-5040 - או לשלוח לפקס: 15326519611,

או ל: m025345040@gmail.com פאר אידיש רופט 02-5-3333-72